

תנאי החתימה.

באוסטריה־אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רו״כ, לחצי שנה: 2 רו״כ, לרבע שנה: 1 רו״כ.

בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פרנק

החותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם.

דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורס).

מחיר כל נומר 10 קאפ׳, 25 העללער.

עם „הפדגוג״:

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה 3.90 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רו״כ, לחצי שנה: 3 רו״כ, לרבע שנה 1.50.

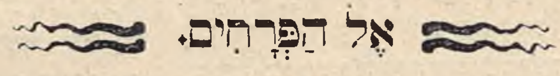
בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 13 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פרנק.

בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטיט 38 ה׳, 15 ק׳.

קְרָקוֹי, יום ד׳, י״ב אב תרס״ג. גליון מג. Krakau, 5 August (23 Juli) 1903.

אֶל הַפְּרָחִים.

הַאֻמְנָם זֶה אַתֶּם, חֲבִיבַי,
אֵין אֶחָד מִכֶּם, שֶׁלֹּא שָׁב ?
וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי: אֲבַדְתֶּם
בַּזֶּרֶם, בַּקָּרָה, בַּסְּתָו.

רָאִיתִי הָאָרֶץ אֲבֵלָה,
שָׁמַיִם — וְלֹא זִו וְלֹא אוֹר,
וּזְבוּבֵי הַקַּיִץ הַיָּפִים
שֻׁנְּעוּ בַּסֶּדֶק, בַּחוֹר;

אָמַרְתִּי, חֲבִיבַי, לְעוֹלָמִים
לֹא אָשׁוּב לִרְאוֹתְכֶם, חֲבָל!

וְהִנֵּה אַךְ טָהֲרוּ שָׁמַיִם,
אַךְ הַקַּיִץ בְּנֹהַר הֵגָל, —

פְּקַחְתֶּם עֵינֵיכֶם הָאוֹרוֹת
שֶׁל לָבָן, שֶׁל זָהָב, שֶׁל כָּחוֹל,
וְעָלִים יְרוּקִים יִפְרָחוּ,
בִּמְקוֹם הָיְתָה בִצָּה אַךְ תְּמוֹל.

וּזְרִיזִים אַתֶּמָה, חֲבִיבַי,
עֲלִיתֶם כָּל גֶּבַע, כָּל גַּיְא,
וְיַעַר וְשָׂדֶה מִלֵּאתֶם, —
הוֹי, פְּרָחַי שֶׁלִּי, כֹּה לֶחָי!

שָׁאוּל טְשֶׁרְנִיחוֹבְסְקִי.

יְהוּדִית.

(סִפּוּר).

מֻקְדָּשׁ לְתַלְמִידוֹת „יְהוּדִיָּה“ בְּוִילְנָה.

יְהוּדִית הִיא יַלְדָּה בַּת שֶׁבַע שָׁנִים, פָּנֶיהָ תָּמִיד מְרֻחָצִים, שִׂמְלָתָהּ נְקִיָּה, שַׂעֲרוֹתֶיהָ קְלוּעוֹת וְכֻלָּהּ נְעִימָה. אָכֵן עוֹד דָּבָר לִיהוּדִית: הִיא עַלִּיזָה מְאֹד, וְעָלֶיהָ אוֹמְרוֹת הַשְּׁכֵנוֹת:

יְהוּדִית אֵינָהּ צוֹעֶדֶת
רַק מְרַקֶּדֶת;
יְהוּדִית אֵינָהּ דּוֹבֶרֶת
רַק מְזַמֶּרֶת.

וּבְאֶחָד מִימֵי הַקַּיִץ הַיָּפִים יָצְאָה יְהוּדִית לְטַיֵּל יַחַד עִם שָׁלֹשׁ חַבְרוֹתֶיהָ: צִלָּה, פְּנִינָה וִימִימָה, יְלָדוֹת קְטַנּוֹת כָּמוֹהָ. הִיא יָצְאָה וַאֲבוֹתֶיהָ לֹא יָדָעוּ, כִּי יְהוּדִית אָהֲבָה לִפְעָמִים לְבִלְתִּי שְׁאֹל אֶת פִּי אֲבוֹתֶיהָ וְלַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁהִיא חֲפֵצָה לַעֲשׂוֹת.

יַלְדָּה קְטַנָּה וְשׁוֹבְבָה מְעַט.

וַתֵּלֶךְ יְהוּדִית וַחֲבֵרוֹתֶיהָ עַד קְצֵה הָרְחוֹב אֲשֶׁר בָּעִיר הַקְּטַנָּה, וְשָׁם בִּקְצֵה הָעִיר יָשְׁבוּ לָנוּחַ עַל הַדֶּשֶׁא. שָׁם, עַל כַּר הַדֶּשֶׁא, הִשְׁתַּעַשְׁעוּ הַיְלָדוֹת וַתִּצְחַקְנָה, גַּם קָטְפוּ אֶת הַדְּשָׁאִים הָרַכִּים, אוֹ חָפְרוּ לָהֶן בַּיִתְדוֹת קְטַנּוֹת וּמְעַט בְּאֶצְבְּעוֹתֵיהֶן הַדַּקּוֹת גֻּמּוֹת, גֻּמּוֹת בָּאֲדָמָה.

וַתְּדַבֵּרְנָה הַיְלָדוֹת עַל אוֹדוֹת הַיַּעַר, שֶׁהָיָה קָרוֹב אֶל כַּר הַדֶּשֶׁא.

— הַיַּעַר הַזֶּה גָּדוֹל מְאֹד, — אָמְרָה צִלָּה.

— כְּכָל הָאָרֶץ הוּא גָּדוֹל, — אָמְרָה פְּנִינָה.

— אֵין קֵץ וְאֵין סוֹף לוֹ, הוּא מִשְׂתָּרֵעַ [1]) הַרְחֵק הַרְחֵק מְאֹד, עַד... לֹא אֵדַע עַד כַּמָּה! — אָמְרָה יְמִימָה וַתִּפְשֹׁט אֶת יָדֶיהָ הַקְּטַנּוֹת, כְּאוֹמֶרֶת לְהַרְאוֹת אֶת גֹּדֶל הַיַּעַר.

— וְאָבִי אָמַר לִי פַּעַם אַחַת — אָמְרָה יְהוּדִית — כִּי רַק חֲצִי וֶירְסְטָה [2]) לְכָל הַיָּעַר; כֵּן, אַךְ יַעַר קָטָן הוּא, קָטָן מְאֹד — הוֹסִיפָה יְהוּדִית — וַתְּקָרֵב אֶת שְׁתֵּי יָדֶיהָ הַקְּטַנּוֹת אַחַת לְאַחַת, כְּאוֹמֶרֶת לְהַרְאוֹת אֶת קֹטֶן הַיַּעַר, וַתְּקַפֵּץ וַתְּרַקֵּד.

וְהַיְלָדוֹת לֹא יָכְלוּ לִשְׁמֹעַ אֶת הַ„שֶּׁקֶר“ הַזֶּה, וַתִּמָּלֶאנָה כַּעַס וַתָּרִיבֶנָה בִּיהוּדִית, וַתִּלְעַגְנָה לָהּ.

— קָטָן הַיַּעַר, קָטָן הַיַּעַר, וּבְכָל זֹאת לֹא תְנַסִּי לָבוֹא לְתוֹכוֹ, — אָמְרָה אַחַת בְּלַעַג.

— גַּם לִצְעֹד בּוֹ אֶת הַצַּעַד הָרִאשׁוֹן תִּפְחָדִי! — אָמְרָה הַשֵּׁנִית.

— גַּם מִזֶּה וָהָלְאָה תִּירְאִי לָלֶכֶת! — אָמְרָה הַשְּׁלִישִׁית.

וְלֹא יָכְלָה יְהוּדִית נְשֹׂא אֶת הַחֶרְפָּה הַזֹּאת, וַתָּסַר מְעַט מֵחַבְרוֹתֶיהָ וַתְּהִי „בְּרֹגֶז“.

הַיְלָדוֹת צִלָּה, פְּנִינָה וְעָדָה יָשְׁבוּ עַל מְקוֹמָן וַתִּצְחַקְנָה, וִיהוּדִית, שֶׁקָּמָה וְהָלְכָה מֵהֶן, רָאֲתָה לֹא רָחוֹק מִמֶּנָּה פֶּרַח לָבָן אֶחָד, וַתַּחְמְדֵהוּ. הִיא נִגְּשָׁה אֶל הַפֶּרַח וַתִּקְטְפֵהוּ, וּפָנֶיהָ הָרָעִים לֹא הָיוּ לָהּ עוֹד, וַתָּשָׁב בְּשִׂמְחָה אֶל חַבְרוֹתֶיהָ.

— רְאֶינָה! רְאֶינָה! — קָרְאָה יְהוּדִית בְּשִׂמְחָה עוֹד לִפְנֵי גִשְׁתָּהּ אֲלֵיהֶן — פֶּרַח לָבָן מָצָאתִי!

וְהַחֲבֵרוֹת נָשְׂאוּ אֶת עֵינֵיהֶן וַתִּרְאֶינָה אֶת הַפֶּרַח וַתִּשְׂמַחְנָה גַּם הֵן לִקְרָאתוֹ, וַתְּהַלֵּלְנָה אוֹתוֹ:

— אָמְנָם פֶּרַח יָפֶה מָצָאת, יְהוּדִית! פֶּרַח יָפֶה!

— אָמְרוּ שְׁלָשְׁתָּן — וּבְלִבָּן שָׁכְחוּ כְּבָר אֶת רִיבָן עִם יְהוּדִית.

— הֲיוֹדְעוֹת אַתֶּן, יְלָדוֹת, מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה? — קָרְאָה יְהוּדִית בְּגִיל.

— מַה? מַה? — קָרְאוּ הַיְלָדוֹת בְּקוֹל אֶחָד.

— שְׁמַעְנָה! — אָמְרָה יְהוּדִית — אֲנִי אֵלֵךְ וְקָטַפְתִּי פְּרָחִים, וְאַתֶּן תַּעֲשֶׂינָה גֻּמּוֹת בָּאֲדָמָה; אֲנִי אָבִיא לָכֶן אֶת הַפְּרָחִים, וְאַתֶּן תִּטַּעְנָה אוֹתָם בַּגֻּמּוֹת! אֶת הַפֶּרַח הַזֶּה יִטַּעְנָה פֹּה בַּגֻּמָּה הַזֹּאת, בַּגֻּמָּה שֶׁעָשְׂתָה צִלָּה — וּבְדַבְּרָהּ

[1]) מִתְפַּשֵּׁט. [2]) מִדַּת הָאֹרֶךְ בְּרוּסְיָה.

הראתה על מקום הגמה — ובמשך עת קצרה יהיה לנו גן פרחים גדול! האח! גן שלם! ותכרכר יהודית ותפזז מרב שמחה על חכמתה.

הדבר מצא חן מאד בעיני הילדות, ותמהרנה ותטענה את הפרח, כדבר יהודית, וכלן מלאו אמנם גיל לראות את מעשה ידן.

— עתה אלך לקטף עוד פרחים — אמרה יהודית ותרץ. היא רצה ובכל רגע הסבה את פניה אל חברותיה ותקרא:

— ילדות! ילדות! חפרנה, חפרנה, חפרנה! גמות עמקות! רק עמקות!...

ותרקד יהודית בכל גיא[1] העשב הגדול ותמצא פרח אדם, ותרץ שנית אל חברותיה ותקרא להן עוד מרחוק:

— ילדות, ילדות, ראינה! פרח אדם מצאתי!

— פרח אדם! פרח אדם! — קראו הילדות בשמחה, ותקבלנה את הפרח ותטענה אותו בגמה שעשתה פנינה.

וכאשר נטעו הילדות גם את הפרח האדם, צותה יהודית שנית בקול מצוה: ילדות, חפרנה! רק גמות עמקות, עמקות... ואני אביא עוד פרחים.

ותרקד יהודית עוד פעם בתוך הדשאים הגבהים והרכים, רקד ובקש, רקד וחפש, ותמצא פרח צהב.

— גם זה פרח יפה! — קראה יהודית, ותקטף אותו, ותרץ בשמחה אל חברותיה:

— ראינה, ראינה! פרח צהב מצאתי! — קראה.

והילדות החברות שמחו גם לקראת הפרח הזה, ותמהרנה ותטענה אותו בגמה שעשתה פנינה, ויהיו הפרחים נטועים שנים בשורה אחת ואחד ממול שניהם, כנקדת ה„סגול".

ותהיינה הילדות שמחות מאד לקראת „סגול הפרחים" שעשו, ולא היו מלים בפיהן להודות ליהודית.

ויהודית רקדה ופזזה ותמחא כף מרב עליצות: האח! מה נהדר! מה יפה!...

— ועתה, התדענה, אהובותי, מה שאביא? — קראה יהודית פתאם.

— מה? מה? — שאלו צלה ופנינה.

— מה? מה? הוסיפה לשאל אחרי כן גם עדה, שלא יכלה עוד להסיר עין מן ה„סגול".

ויהודית ענתה בגאוה:

— פרחי תכלת!

— פרחי תכלת! פרחי תכלת! — קראו הילדות בשמחה — האח, פרחי תכלת!

— אבל רבים הביאי, רבים! — קראה צלה.

[1] בקעה, עמק.

— ואנחנו נעשה עוד סגול אחד מפרחי תכלת, האח, מה יפה יהיה! — אמרה פנינה.

— לא, לא. סגול כבר עשינו. נקדה אחרת נעשה, אמרה עדה.

— עתה — נעשה צירה.

— נעשה שוא! — התחננה פנינה.

וימימה התעמקה במחשבות ותמנה בלחש את כל הנקדות העבריות: קמץ, פתח, צירה, סגול, חירק, חולם, שורק, קבוץ... ותקרא פתאם:

האח, חברותי! אני יודעת, אני יודעת מה לעשות: קבוץ, קבוץ מפרחי תכלת! הקבוץ יפה מכל הנקדות, שלשה פרחים באלכסון[1], האח, מה יפה זה!...

— כן, כן! — קראו צלה, פנינה וגם יהודית—כדברי ימימה, טוב מאד. קבוץ נעשה, קבוץ מפרחי תכלת!...

ויהודית פזזה הלאה, פניה אורו מגיל. עיניה השחורות הבריקו[2], ואחר מחאה כפיה ותרץ להביא פרחי תכלת...

עוד שלש פעמים הסבה יהודית את פניה ותקרא את קריאתה:

ילדות, ילדות! חפרנה, חפרנה! רק גמות עמקות, רק עמקות!

ואחר — נעלמה.

השמים היו זכים וטהורים, רק רחוק, רחוק מאד, בקצה השמים נראתה עב קטנה עולה, ולאט לאט היא מתארכת ומתארכת. אולם יהודית לא שמה עיניה לא על טהר השמים ולא על צל העב ההולך ומתפשט — היא הביטה רק על הארץ למטה ותחפש בעיניה פרחי תכלת.

והדשאים רבים מאד וגבהים מאד; ים מלא. ריחם עולה באפה והיא שבעת ענג. לאט לאט היא צועדת הפעם. היא מתענגת בדרך כף רגלה ברך הדשא הגבה, ובעיניה היא תרה[3] אחרי פרח תכלת. פעם נדמה לה מרחוק פרח תכלת מעבר מזה והיא צעדת שמה, ופעם נדמה לה מעבר מזה והיא שבה וצעדת הנה. אולם עוד פרח תכלת אחד לא מצאה.

— לא אחת, כי אם רבים, לפחות, שלשה פרחי תכלת אביא — חושבת יהודית בנפשה — קבוץ שלם, כמו שהסגול שם שלם.

והיא צעדת הלאה.

פרחים צהבים, אדמים, לבנים היא עזבת גם מעבר מזה וגם מעבר מזה. אליהם לא תשים עוד את לבה, ורק החפץ למצא פרחי תכלת מתגבר בקרבה מרגע לרגע — ואין...

[1] בשורה עקומה. [2] נוצצו. [3] מחפשת.

וִיהוּדִית הוֹלֶכֶת עוֹד הָלְאָה, הָלוֹךְ וּבַקֵּשׁ... וּכְבָר קָרְבָה אֶל הַיַּעַר...

וְרוּחַ עָבַר אָז בֵּין הָעֵצִים וַתִּשְׁמַע הֲמֻלָּה [1] קְטַנָּה לְאֹזֶן יְהוּדִית. הִיא נִבְהֲלָה מְעַט וַתִּשָּׂא אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת הַיַּעַר וַתִּתְחַלְחָל [2]...

— מַה רְחוֹקָה הִיא עַתָּה מֵחֲבֵרוֹתֶיהָ...— עָבַר רַעְיוֹן בְּמֹחָהּ — הֲלֹא זֶהוּ הַיַּעַר!...

אוּלָם כְּרֶגַע זָכְרָה אֶת אֲשֶׁר אָמְרָה זֶה לֹא כְבָר עַל הַיַּעַר, כִּי קָטֹן הוּא; וַתֵּבוֹשׁ בִּפְנֶיהָ עַל אֲשֶׁר נִבְהָלָה.

לֹא רָחוֹק, אַחֲרֵי הָעֵץ הַחֲמִשִּׁי, רָאֲתָה פֶּרַח תְּכֵלֶת, וַתָּרָץ אֵלָיו וַתִּקְטְפֵהוּ בְשִׂמְחָה.

[1] רַעַשׁ. [2] וַתֶּחֱרַד מְאֹד.

— אָכֵן סוֹף סוֹף מָצָאתִי פֶּרַח תְּכֵלֶת! — אָמְרָה יְהוּדִית לְנַפְשָׁהּ.

— וְאִם נִמְצָא אֶחָד יִמָּצֵא גַּם שֵׁנִי, גַּם שְׁלִישִׁי! — הוֹסִיפָה עוֹד בְּבִטְחָה.

וַתֵּלֶךְ הָלְאָה, הָלְאָה...

נִדְמָה הָיָה לָהּ, כִּי עוֹד מְעָט, עוֹד מְעַט וּמָצְאָה עוֹד פֶּרַח תְּכֵלֶת גַּם שֵׁנִי, גַּם שְׁלִישִׁי, גַּם רְבִיעִי... וְאָז תְּמַהֵר לָשׁוּב אֶל חֲבֵרוֹתֶיהָ בְּנִצָּחוֹן, בְּשִׂמְחָה... רַק עוֹד מְעַט...

וַתֵּלֶךְ, וַתֵּלֶךְ. — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

(סוֹף יָבֹא).

ק. ל. סִילְמַן.

הַבַּרְבּוּר [1] וְהַיֶּלֶד *).

בֹּא נָא, בֹּא נָא, יֶלֶד תָּם!
מַה תִּפְחָדָה? גֶּשׁ הֲלוֹם!
הַעוֹרֵב אֲנִי, אִם דֹּב?
וַאֲנִי אַךְ טוֹב לָךְ, טוֹב.
שׁוּר! מַה אַט
אֲנִי פֹּה שָׁט,

וּמַה קַל,
עַד כִּי לֹא יָנוּעַ גַּל;
וַאֲנִי פֹּה יְחִידִי —
גֶּשׁ אֵלַי נָא, יְדִידִי!
כֵּן, חָפַצְתִּי לִשְׁאָלְךָ,
אִם תִּתֶּן לִי מַלְחֲמְךָ.

אָז נִגַּשׁ הַיֶּלֶד שָׁם
עַד לִשְׂפַת מֵי הָאֲגַם
וַיַּבֵּט לַבַּרְבּוּר צַח.
מַה יָּפֶה הוּא זֶה — הֶאָח!
נוֹצָתוֹ כַּשֶּׁלֶג זוֹ
עַל נְוֵה סָבִיב,
וּבִגְאוֹן כָּל הֲדָרוֹ

מִתְפַּתֵּל רוּם צַוָּארוֹ;
וְאַט הוּא שָׁט הָלוֹךְ וָשׁוֹב
מִן הַסּוּף וְעַד הַסּוּף. —
אָז הַיֶּלֶד רַךְ
אֶל הַבַּרְבּוּר זַךְ
הִתְוַדַּע — וְעוֹד מְעַט
הֶאֱכִילָהוּ כִּכַּר מִיָּד.

שְׁמוּאֵל בֶּן צִיּוֹן.

[1] מֵי אַוָּז לָבָן, שוואן. *) עַל פִּי הא.

אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן.

מסע בארץ שויציה.

(מספר הזכרונות לאחד הנערים.)

(סוף).

כשעה נחה אמא בבית המלון הקרוב, ואחר שבנו בעגלת סוסים ללויטרברונן, ומשם בעגלת הקיטור לאינטרלקן. אבא לא דבר אתי דבר כל העת; וכאשר פנתה אלי אמי להוכיחני על אולתי: — הלא כפשע היה ביני ובין המות! — שסע אבא את דבריה ויסב את השיחה לענין אחר. בקרבנו לאינטרלקן פנה אבא לאמא ויאמר:

— צר לי, כי אצטרך לנסע עוד פעם ללויטרברונן לראות את טרימלבך, אשר לא ראיתי אתמול, ומשם אעלה לגרינדלולד, המקום היותר נחמד בארץ העלית. בצאתי היום ללויטרברונן, הוסיף, אמרתי ללון אתכם הלילה בלויטרברונן ולנסע אתכם כעלות השחר לגרינדלולד, כי עלית השחר וצאת השמש בהררי אלפּ הוא חזון יקר ונפלא מאין כמהו. אבל היום ראיתי ונוכחתי, כי עלי לסיר את ארץ העלית לבדי. — דבריו האחרונים העציבוני מאד. „אהה! — חשבתי, — רגע נואלתי לעזב את הורי, ובזאת מנעתי ממני טובה הרבה". ויצר לי מאד. בבאי הביתה לא הגשתי כל אכל לפי, ובעלותי על משכבי לא יכלתי לישן, וליל נדודים ויגון ותמרורים היה לי הלילה הזה. — „אבא יסיר לבדו את ארץ העלית, ואנכי אשב פה? נורא הדבר!" — אז חשבתי מחשבות רבות איך להפיר החלטת אבי ואגמר בלבי להכניע את גאוני, להתחנן לאבא ולבכות לפניו, כי ישיב דברו — אולי יחום, אולי ירחם! — ובכה עשיתי ותחנוני הועילו מעט. אבא אמר, כי לגרינדלולד לא יקחני לענש על חטאתי; אבל אם איטיב דרכי, יקחני למקום אחר, שגם משם רואים את היונגפרוי ויתר הענקים שכניה. בשעה התשיעית בבקר יצא אבא לגרינדלולד ואנכי נשארתי על יד אמא ולא משתי ממנה כל היום. אמא שאלתני איפה הייתי אתמול, ואני ספרתי לה את הדבר והתנצלתי לפניה, והיא סלחה לי ותצוני לבקש סליחה גם מאבא בשובו מדרכו, וסלח לי גם הוא. — בשוב אבא בערב מדרכו הלכתני אמא בפניו וישמח אבא על זה.

יום ד', כ"ה תמוז.

אתמול כליתי את כל היום בחברת הורי באינטרלקן. אבא תאר את הרשם, שעשה עליו גרינדלולד, ויספר על יפי המקום והדר הסביבה ואתענג ואצטער יחד. אבא הביא אתו צרור פרחים שקטף שם בידיו.

היום בבקר נסענו אנכי ואבא ללויטרברונן, ומשם עלינו ברכבת ההרים לונגן [1]). המסע הזה היה כל כך נעים, עד שאין לתארו באמר ודברים. המראות הנפלאים התחלפו מרגע לרגע, ובטרם הספקתי להתבונן למפלאות המחזה האחד, והנה מחזה חדש לעיני. במסע הזה יכלנו לנסע הלאה לונגרנאלפּ [2]) הסמוך כארבעים ואחד רגעים מזה; אבל אבא אמר לי, כי עלי להתבונן ראשונה ליפי הטבע אשר בונגן. בלכתנו הנה והנה, באנו לכרי דשא ירקרקים. ומה שמחתי על הבקר הרועה שמה, על הפרות הצועדות בנאוה ונאון ומקשקשות במצלותיהן בגדל לבב, כאלו מתגאות הן במרעה האלפים אשר להן. יש אשר הרימו ראשיהן בגאון ותשלחנה לי מבט בוז; ולי נדמה, כי יודעות הן מאין באתי ולועגות לעירי השוממה. הבטתי אל הנערים־הרועים השוכבים במנוחה על יד עדרם וקרן הרועים עליהם, ואקנא בם מאד.

— הוי, — קרא לבי בקרבי, — מי יתנני רועה כמוכם! — אז בקשתי מאת אבא, כי יבקש את אחד הרועים לתקע מעט בקרנו, ויעש אבי כדבר הזה, והרועה מלא חפצנו.

[1]) ונגן, מקום אויר מרפא, מצין באוירו, אויר הרים, הטוב ובהדר הטבע אשר מסביב. שדות מרעה ויערי הרים נפלאים מוסיפים לוית חן על המקום הנחמד הזה. גבה המקום 1277 מטר ולכל רוחותיו מקומות טיול נפלאים.

[2]) ונגרנאלפּ, הר גבה 1877 מטר ממול היונגפרוי ומרחק שעה ביניהם. ממרום ההר הזה מיטיבים לראות את האלפים הענקים, גם זריחת השמש ושקיעתה, והמראה, אשר יראה שם האדם ברגעים האלה, לא ישכח לנצח.

לִבִּי דָפַק בְּקִרְבִּי מֵעֹנֶג וָנַחַת, וְהַפָּרוֹת זָקְפוּ אָזְנֵיהֶן לְקוֹל הַשּׁוֹפָר וְהִבִּיטוּ כִּמְסַפְּקוֹת אִם עֲלֵיהֶן לְהִשָּׁאֵר תַּחְתֵּיהֶן, אוֹ לָלֶכֶת הָלְאָה. אַבָּא הֵבִין, כִּי חָפֵץ אֲנִי מְאֹד לִתְקֹעַ בְּקֶרֶן הָרוֹעֶה, וַיְבַקֵּשׁ מֵהַנַּעַר הָרוֹעֶה, כִּי יִתֵּן לִי אֶת־קַרְנוֹ לִתְקֹעַ בּוֹ מְעַט וַיֵּעָתֶר לוֹ. וּמָה מְאֻשָּׁר הָיִיתִי בְּתָקְעִי בְּקֶרֶן הָרוֹעֶה! — אַבָּא שָׁאַל אֶת הָרוֹעֶה הַגָּדוֹל אִם שָׂמֵחַ הוּא בְּחֶלְקוֹ, וְאִם לֹא בָחַר לִהְיוֹת לְסוֹחֵר מִהְיוֹת רוֹעֶה.

— לְסוֹחֵר ?!—קָרָא הָרוֹעֶה בְּתִמָּהוֹן, — בְּעַד כָּל הוֹן לֹא אֶהְיֶה לְסוֹחֵר! אֲנִי אוֹהֵב אֶת צֹאנִי וְאֶת בְּקָרִי כְּנַפְשִׁי, וּבְטוֹב לָהֶם יִיטַב גַּם לִי!

וַאֲנִי הָיִיתִי רוֹצֶה מְאֹד לְהַחֲלִיף אֶת חַיֵּי הַחֶדֶר שֶׁלִּי בְּחַיֵּי הָרוֹעֶה! אַךְ בֹּשְׁתִּי לְהַגִּיד זֹאת לְאָבִי.

אַבָּא קָנָה מֵהָרוֹעֶה יַד עֵט מְפֻתָּח וְסַכִּין עֵץ יָפֶה מְאֹד, מַעֲשֵׂי יְדֵי הַנַּעַר הָרוֹעֶה, וַיְשַׁלֵּם לוֹ בְּכֶסֶף מָלֵא. הִגַּדְתִּי לְאַבָּא, כִּי עָלַי לִקְנוֹת מִקְטֹרֶת לְרַבִּי. וַיֹּאמֶר, כִּי זֹאת יִקְנֶה בְּאִינְטֶרְלַאקֶן. אָז קָטַפְתִּי לִי פְּרָחִים לְבָנִים אֲחָדִים הַמִּתְקַיְּמִים לְאֹרֶךְ יָמִים, וְאֶחָד מֵהֶם שַׂמְתִּי עַל כְּנַף פִּי מְעִילִי. בְּלִי חֵפֶץ נִפְרַדְתִּי מִן הָרוֹעִים וְעֶדְרֵיהֶם. וּבְהִפָּנוֹתֵנוּ שֶׁכְּמֵנוּ לָלֶכֶת, שָׁמַעְנוּ לְמֵרָחוֹק קוֹל הַמְּצִלּוֹת אֲשֶׁר עַל צַוְּארֵי הַפָּרוֹת. שַׁבְנוּ לְבֵית הַמָּלוֹן שֶׁעַל יַד הַתַּחֲנָה, סָעַדְנוּ לִבֵּנוּ וְאַחַר נָסַעְנוּ לְוֶנְגֶּרְנַאלְפּ. הַמַּסָּע הָיָה נֶחְמָד מְאֹד. הַשֶּׁמֶשׁ עָמְדָה כַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְהֵמָּה בְּהִירִים מְאֹד. בְּעַד הָאֲוִיר הַבָּהִיר נִרְאֲתָה שַׁלְשֶׁלֶת הָרִים—עֲנָקִים, שֶׁרְאִיתִים בְּדֶרֶךְ מַסָּעִי, מִתְנַשְּׂאִים לִפְנֵי עֲטוּפֵי „תַכְרִיכִים" לְבָנִים. וְאָמַר: הִנֵּה הַנְּפִילִים קָמִים מִקִּבְרָם וּמַעְפִּילִים לַעֲלוֹת שֵׁנִית הַשָּׁמָיְמָה.

וְהִנֵּה רַעַם אַדִּיר עוֹלֶה מִקֶּרֶב הֶהָרִים וָאֶתְנוֹדֵד. וְאַבָּא קָרַב אֵלַי וַיַּעֲבֵר יָדוֹ עַל לֶחְיִי.

— הֲנִבְהַלְתָּ, בְּנִי, לְקוֹל הָרַעַם ?

לויטרברונן.

— כן, אבא. ומאין בא הרעם הזה? הן השמים טהורים מעננים.

— זהו שאון גוש קרח גדול, שנפל ממרום הר קרח אחד. – עוד רגעים מספר הסתכלתי בענקים האימים האלה. הוי, מה מאד קטנתי לעמת הענקים האלה! – אבא הוסיף להתבונן בהם ואחר פנה אלי ויאמר:

— הבה נלכה מזה לבית האורחים „יונגפרוי הוטיל", ומשם אראך את הגבעה, הנקראה על שם בירון המשורר האנגלי הגדול, אשר שר גם שירי ציון וירושלים [1]. בחמדה הלכתי עם אבי אל המקום ההוא ואראה את הגבעה, אשר ממנה השקיף המשורר הגדול על הענקים האימים והנפלאים. אבא ספר לי, כי המשורר בירון שר בשירים בעודנו נער קטן, ואקנא בו מאד. ואבא באר לי מראה המקום והסביבה, ויקרא לי בשם את הענקים הנוראים האלה, העומדים לימין היונגפרוי ולשמאלה. אנחנו הוספנו ללכת ולהתענג על נפלאות הטבע, ובינתים נטתה השמש לערב, ומחזה הוד נורא נגלה לעיני, מחזה שקיעת השמש בארץ ההרים אשר לא יתאר במלים. — אז שבנו לבית התחנה. בשבתנו ברכבת עלו לאזני מכל העברים מנגינת השויצים הנפלאה, ובעברי דרך ונגן הגיעה לאזני המנגינה הזאת, בלולה בתרועת קרני הרועים מככר המרעה, שהיינו שם לפני זה. אין זאת, כי הרועים אוספים עתה את עדריהם. ובזכרי כי עוד מעט ועזבתי את הארץ היפה הזאת, לשוב לעירי הקטנה והשוממה – הרגשתי לחץ בלבי ודמעות עלו בעיני; ובהתרגשותי רשמתי בספרי את הדברים האלה: „מה יקרת לי, ארץ שויציה היפה! מה מאשר הייתי לו נולדתי בין הרריך! מה טוב היה לי, לו רועה הייתי! כל הימים רקדתי אז על ההרים הרמים יחד עם צאני ועם כלבי! אהה, מה רע עלי המעשה לשוב לעירי השוממה ולחדרי הצר!" — אבא הכיר בי עצבוני וישאלני לסבת הדבר.

— אין דבר, אבא, – עניתי, – אנכי חושב מה מאשרים הם בני שויציה, כי ארץ יפה ונהדרה כזאת להם!

— ראוים הם השויצים הטובים, כי תהי להם ארץ פלאות כזאת, – השיב אבא.

— ואנחנו, היהודים, – אמרתי בקנאה, – הנופלים אנו מהם?

— גם היהודים טובים המה, בני.

— ומדוע אין לנו ארץ חמדה כזאת? מדוע, אבא? – שניתי שאלתי ביגון ובתמרורים רבים.

— גם לנו, בני, ארץ יפה ומברכה מאד. גם בה הרים ועמקים, גם בה ימים ונהרות, עצי פרי ושושני חמד, והארץ ההיא ארצנו היא, כאשר ידעת, ובשמנו תקרא „ארץ ישראל".

— ומה יתן ומה יוסיף לנו אם על שמנו תקרא, והארץ בידי זרים הנה.

— אבל תקותנו חזקה, כי עוד שוב נשוב אליה והיינו לעם חי בארצו.

באנו אל המלון ואמא קבלתנו בזרועות פתוחות ותנשקני חליפות.

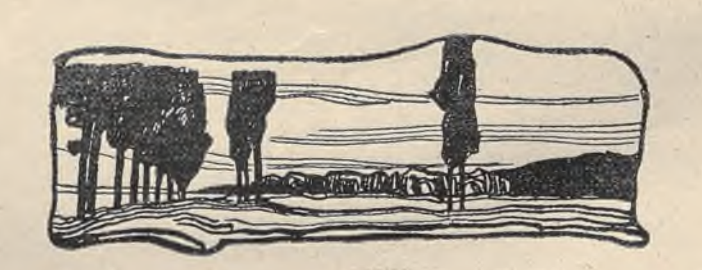
— כבר כלו עיני מיחל לכם, – קראה, – ואנכי דמיתי, כי תבאו במסע הקדם ואלך לבית הנתיבות לקבל פניכם; ובראותי, כי לא באתם, דאגתי לשלומכם, כי אמרתי: מי יודע את אשר קרכם בדרך, והעליה בהרים מסכנה מאד. אך, ברוך השם כי שבתם בשלום. ואנכי, – הוסיפה, – לא אתנכם לנסע עוד. כלום יש שעור לנסיעות? ומה יתנו ומה יוסיפו הטיולים המסכנים?

— טוב ויפה! – אמר אבא, – לעת עתה תני לנו מהמאכלים הטובים שהכינות לנו, כי רעבים הננו. – אמא הובילתנו אל השלחן הערוך, המלא כל טוב, ונאכל ונשת, ונשוחח מעט ואחר עלינו על משכבנו ואני אך שכבתי ואישנה.

ביום המחרת ישבנו ברכבת לשוב לעיר מולדתי.

ש ל מ ו ן.

[1]) שיריו תרגמו עברית על ידי המשוררים יהודה לב גרדון ושלמה מנדלקרן.

מַעֲשֶׂה בְּעַכְבָּר שֶׁחָזַר אַחֲרֵי אִשָּׁה. *)

עכבר אחד יחסן גדול וגבור מפרסם, שנמלט מכף חתול עור, רצה לשאת אשה. באו אליו שדכנים מכל החורים, שדכן, שדכן וכלתו. הלך הבחור החתן לבקר בחורים ולא מצא אף כלה אחת כלבבו. כלה זו בתולה יפה היא שעיניה שחורות ושפמה מגדל. אך המחתן אינו עשיר. מחתן זה עשיר גדול הוא וחורו מלא נרות של חלב, אבל עם־הארץ הוא ואף עלה אחד של ספר אין לו. מחתנת זו אינה מיחסת — מביתו של סנדלר היא. ראה העכבר שאין חור בלי פסול ויאמר:

— אין בעכברים משלי. אצא ואשוט בארץ, אולי אמצא לי כלה נאה שלא מבני עמי.

השכים העכבר ויצא בבקר וראה את השמש כשהיא עולה מפאת מזרח ומאירה בזהר הארגמן: „כלה זו נאה היא לי" — חשב העכבר וישא משלו ויאמר:

„באי כלה, באי כלה, מאור עינים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים —
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו השמש: „אני איני הגונה לך, עכבר נכבד, שאתה גבור בן־חורים, ואני—מה אני ומה כחי? עננה עוברת ומשחירה פני. העננה — רק היא נאה לך, שכחה גדול מכחי: היא שופכת מטר, מורה ברקים ומחוללת רעמים, אך לך נאה, אך לך יאה כלה כזו".

הלך העכבר ומצא את העננה, כשהיא שטה מעל לנהר, מביטה בראי־המים ומיטיבה את מקלעות ראשה. „גם כלה זו נאה היא" — חשב העכבר. — וישא משלו ויאמר:

„באי כלה, באי כלה, עננה בת שמים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים —
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו העננה: „אני איני הגונה לך, עכבר נכבד, שאתה גבור בן־חורים, ואני—מה אני ומה כחי? רוח באה ונושאה אותי אל אשר תחפץ. הרוח — רק היא נאה לך, שכחה גדול מכחי: היא מכה גלים בים ועוקרת עצים ביער, אך לך נאה, אך לך יאה כלה כזו".

הלך העכבר ומצא את הרוח, כשהיא משתעשעת בהדסים ורוקדת בין השושנים: „גם כלה זו נאה היא" — חשב העכבר. וישא משלו ויאמר:

„באי כלה, באי כלה, קלת הכנפים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים —
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו הרוח: „אני איני הגונה לך, עכבר נכבד, שאתה גבור בן־חורים, ואני—מה אני ומה כחי? החומה עוצרת בעדי. החומה — רק היא נאה לך, שכחה גדול מכחי: כלה אבני גזית, שעריה ברזל ומגדליה ענקי אל. אך לך נאה, אך לך יאה כלה כזו".

הלך העכבר ומצא את החומה, כשהיא עומדת במרום ההר; כלה לבנה כשלג, ומתוך ראשיה־מגדליה מתנוצצות עינים־החלונות בדמדומי־ערב, ואנשי־חיל מזינים סובבים עליה ושומרים אותה: „גם כלה זו נאה היא" — חשב העכבר. וישא משלו ויאמר:

„באי כלה, באי כלה, חומה גבהה בשמים!
אתי אל חורי תלכי, תחת הכירים —
שם תדעי אשר, שם תראי חיים!"

אמרה לו החומה: „אני איני הגונה לך, עכבר נכבד, שאתה גבור בן־חורים, ואני — מה אני ומה כחי? העכברים מחטטים בקירותי וחותרים יסודותי"...

— אם כן, אמר העכבר — אין בעולם כלה נאה וחשובה מבת־עכבר! הלך ושב אל עמו ולקח לו בת־עכבר כארח כל העכברים. ויולדו להם בנים ובנות שכלם ברורים, כלם גבורים בני־חורים הראויים לעלות — — — על שלחן החתול.

ש. בן.

*) על פי אגדה יפונית.

חדשות

מירושלים. — תלמידי המחלקה הגבוהה של בית הספר הנקרא על שם הנדיב למל ומוריהם בראשם עושים לעתים קרובות טיולים ומסעות למקומות שונים בארץ. וביום ה' ט' סיון נסעו ארבעה ועשרים תלמידים בלוית המנהל מר אפרים כהן והמורים מר ילין ופרס שכמה להתבונן אל מנהגי השומרונים ותפלותיהם, ואל סדר חגיגתם את חג השבעות, שחל אצלם בשנה הזאת ביום השנים עשר לחדש סיון, כי השומרונים מתחילים לספר את ימי הספירה לא מיום השני של חג הפסח כמונו, כי אם ביום הראשון אחר השבת, שחל להיות בפסח, ובשנה זו החלו לספר את ימי הספירה מן היום הראשון שהוא האחרון לפסח.

הם הגיעו שכמה ביום הששי אחר הצהרים ויספיקו להתבונן לארחות השומרונים ומנהגי חייהם ותפלותיהם ביום השבת. במוצאי השבת אחר חצות הלילה התבוננו לסדר עליתם לרגל אל הר גריזים, והם עטופים כלם במעיליהם הלבנים והולכים בשתי שורות ומתפללים וכורעים ומשתחוים בכל מקומות קדשיהם אשר בהר הזה. ביום א' לפני הצהרים נסעו שומרונה ויתבוננו לעתיקותיה מימי ממלכת הורדוס, אשר הסב שמה סבסטה, הוא שמה עד היום. וביום השני בערב שבו ירושלימה.

— רבני ירושלים הוציאו קול קורא לאחינו בני ירושלים, וזה תכנו:

„הכרזה יוצאה בזה אל קהל עדת ישראל בעיר קדשנו ירושלים (תבנה ותכונן). להתעורר בתפלה ובקשת רחמים על אחינו עם יי הנמצאים בגולה העומדים בצרה, על קהלת הקדש בעיר קישינוב, אשר היתה לבז ולמשסה, רבים נהרגו ונשפך דמם כמים בידי שוסיהם וגם ספרי תורה נקרעו ויטמאום זרים, ועל קרן ישראל בכלל אשר הגיע עד ארץ, לבזה ולחרפה.

ועלינו להתעורר בתפלה ובתחנונים לאבינו שבשמים, כי יחוס וירחם את שארית ישראל שה נדחה. ולכן נקבע היום העשרים לחדש סיון ליום תפלה ותחנונים בבתי התפלה הגדולים, ולבקר ביום הזה את המקומות הקדושים, וביחוד אצל הכתל המערבי וקבר רחל אמנו."

וביום התשעה עשר לחדש זה עשו אחינו הספרדים הזכרה לנשמות הקדושים הרוגי קישינוב בבית המדרש הגדול והנהדר הנקרא על שם רבי יוחנן בן זכאי. בית המדרש היה מלא המון רב. ואחד מרבני הספרדים נשא עליהם בעברית מספד מר, ותלמידי התלמוד תורה של הספרדים שרו שירי קינה ואבל.

— ביום העשרים ואחד לחדש סיון חגגו בני ירושלים ברב פאר את חנכת בית הכנסת הנהדר „קהלת יעקב" ובתי מחסה לעניים „אהלי יעקב", שבנה הנדיב יעקב ברודה מורשה. הרחוב החדש או השכונה החדשה „אהלי יעקב" מצטינת בבתיה היפים יותר מכל השכונות שבסביבות ירושלים.

שטף מים. — ביום 20 יוני ירד גשם גדול ביקטרינוסלב המים גברו מאד ויבאו אל המרתפים, גם כל המעונות הנמוכים ואשר ברחובות רבים מלאו מים. יושבי המעונות הצליחו להציל את נפש ילדיהם הקטנים ואת חפציהם היותר יקרים וימלטו אל שכניהם היושבים במעונות העליונים. במרתפים אחדים עלו המים בגבה ארשין וחצי ויסחפו את כלי הבית הקטנים ויגרפום, והרחובות נהפכו לנחל שוטף, עד כי לא יכלו המרכבות לעבר בהם.

מטרות עז. — באנגליה ירדו גשמים מרבים מאד, עד כי כל עמק הטמזה מכסה במים. ויש מקומות אשר נהפכו לאגם מים גדול. בגני טיול רבים צדים דגים. את הפוסטה ומיני המזון מובילים בסירות דוגה.

סופת שלג. — בליסבון, בירת פורטוגל, היתה בימים האלה סופת שלג חזקה ואניות רבות הטביעה בים. אצל החוף טבעה אניה אחת טעונה סחורות יקרות. הקציר נשחת ונבל, השדות מכסים במים וההרים מכסים בשלג. אין איש מיושבי פורטוגל זוכר סופת שלג נוראה כזו.

צמח מתוק. — באמריקה מצאו עתה צמח המתוק פי עשרים־שלשים מקנה הסכר.

בית ספר עברי. — לפני שבעה חדשים יסד באודסה אחד מראשי הציונים הדקטור אבינוביצקי בית ספר עברי למתחילים להורות בו עברית בעברית. וביום העשרים ותשע לחדש מי היו בבית הספר הזה הבחינות ללמודים העברים לעיני חכמים וסופרים ובהם המורה המפרסם מארץ ישראל מר ישראל בלקינד, וישמחו מאד לשמע את הילדים הקטנים מדברים עברית בשפה טבעית ועושים חיל בלמודים.

התנצלות.

הדודה: הוי, ילדים, מדוע זה באתם אלי דוקא היום?

הילדים: אמא אמרה: מה תעשו אחרת באויר רע כזה?

נדבות.

בעד יתומי ההרוגים בקישינוב:

אברהם ברים, ישראל רבינוביץ ויעקב שפנבורג (אילאינצי) אספו סך 5,79 ר' מאת: רבקה ברים 1,10 ר'; אברהם ברים, ישראל רבינוביץ, אברהם רבינוביץ, — כ"א 1 ר'; בני ויספלד ושפנבורג 75 ק'; אליהו שפירינסקי 20 ק'; אהרן רבקה'ס, יצחק ביליצקי, ליב ברגילסון, חיים הוכר — כ"א 10 ק'; יהושע ורניק 9 ק'; שלום ליטבק, מרדכי סופרטיס, יצחק סטריזיבסקי, זאב ינור, דוד ציטרין — כ"א 5 ק'; אחר נכיון המשלוח נשאר סך 5,64 ר'. — ניסן משכיל לאיתן (ורשה) 50 ק'. — בכפר פיסרובקה (פלך פולטבה) נדבו: לופובק, פינקסביץ, רונויסקי — כ"א 50 ק'; ח. הופמן, כהן — כ"א 25 ק'; ל. רונוינסקי, דנישבסקי, — כ"א 20 ק'; הופמן, י. פינקסביץ — כ"א 5 ק'; ס"ה: 2,50 ר'. — מלאובה (בסרביה) שולח אלינו מר י. שטינברג 3 ר' אשר נדבו: ישראל שפר, יוסף פומרנץ — כ"א 25 ק'; יצחק כהן 20 ק'; ראיבן קלימן 15 ק'; דוד ויסמן, רבקה ביכמן, מלכה שפר, צבי שפר — כ"א 10 ק'; ינטה שפר, מלכה שפר, יוסף קופמן, דניאל ויטנשטין, משה רוזנבלט, פרץ קרלן, בנציון גרישטין, יצחק כהן, מגדל רבינוביץ, חיים ארשינסר, משה קרימר, דוד בלצן, אליעזר אורבוך, חיים בלצן, אידל הורביץ, נחמן אקרמן, משה שפר, ישראל גיטרמן, רחל פירשטין, ישראל פירשטין, שמואל בנדרסקי, יעקב פרידמן, יהושע גלדנברג, אניך קיטר, יעקב חזן, אליעזר שפר, אלישע שירצמן, לאה בירינשטין, שמחה שכטר, ישראל כהן, יעקב שפושניק, דוד ביכמן, מגדל פישמן, צבי נודלמן, מיכל וילברמן — כ"א 5 ק'. — יעקב, משה ויהושע מיטילמן (כפר בורבוין, בסרביה) נדבו כ"א 50 ק'; ס"ה 1,50 ר'. — תלמידי בית הספר העברי בפופליני (פלך קובנה) נדבו: אליהו גולדבלט 75 ק'; ליב הורויץ, זאב מדליה — כ"א 55 ק'; ישראל למבן, צבי בריל, יוסף מדליה — כ"א 20 ק'; ליב קודוידלר 19 ק'; משה למדן 15 ק'; יצחק מרקוס, אברהם לונג, יצחק ניסן רבינוביץ, שולמית בריל, אהרן קושמן, מרדכי פק, יצחק צינמן, האחים יפה, האחים שמש, האחים גולדברג; — כ"א 10 ק' טוביה מיניסטר 8 ק'; ביילה גולדבלט 7 ק'; זונה אלשונג, משה קלף — כ"א 6 ק'; דוב מלשנוון, יחזקאל רוניק, ליב מרקוס, דוד לוין, אלתר כהן, יצחק זימסון, שרנא בלוק — כ"א 5 ק'; בנציון רבינוביץ 3 ק'; ס"ה: 4,44 ר'. — בסוקולי (פלך לומזה) נדבו תלמידי בית הספר של מר צנטקובסקי: אלתר נינזבורג, מרדכי נובק — כ"א 15 ק'; שמואל אריה, יעקב ברוביץ — כ"א 10 ק'; גולדין 8 ק'; פרידמן 5 ק'; קדיאל, רבינוביץ, סוקולוביץ — כ"א 3 ק'; נחום בירוביץ 2 ק'; ס"ה 89 ק'; יצחק צבי צנטקובסקי נדב 15 ק' על הוצאות המשלוח. — ביחור (פלך מינסק) נדבו: לאה קויפמן 20 ק'; שפרה בוחמן, ראובן בוחמן — כ"א 15 ק'; אברהם גלדשטין, שלמה ירנבורג, אהרן בוחמן, אליהו בוחמן, בתיה קויפמן, משה שטינבק, נציל פרידמן, אהרן אלשנסקי, גיסיה בומן, יונה וישראל בוחמן, יעקב דוד ויחנובסקי, הינדה ויחנובסקי — כ"א 10 ק'; ס"ה: 1,70 ר'. —

בעד הקרן הקימת הלאומית:

תלמידי בית הספר העברי בפופליני (פלך קובנה) נדבו 2,4 ר'. — אפרים דרוקיר ויוסף דוחוביץ (קיטינורוד) 50 ק'. —

פתרון

שתי החידות אשר בחוברת ליב־לינ הוא: האות „ר".

שמות הפותרים: אולשטיין יחיאל מאיר, אינדלמן ליב, איציקוביץ אברהם וחבריו, אלבלינגר שמואל, אלשטין ליבה, ארשנוב צבי, בורנשטין שלמה, בורשטין משה ורפאל, בניקוב יחזקאל, ברד אברהם וחבריו, ברודנה אלטה, הנה ופסיה, ברלינר זליג, ברקמן שבתי, ברון זלמן פרץ, גורלוב נחום, נינגר דור וחבריו, גלפרין יצחק, גרבון צבי וישראל שלמה, גריבסקי ראובן, גרינבלט דוב, בורנשטין הירש, וולק בנימין, ויס שלמה, ויסברויט אליהו, זליקמן מיכאל יעקב, חיות חיים שבתי, טרכטנברג עקיבא, יבזוביץ יצחק אייזיק, יודוביץ איציק, יוסים ברוך, יעבויש שמשון, יקימובסקי זאב וולף, כבש יוסף, לוקשין יקותיאל, ליכטנשטין צבי, ליפסון ליפה, ליפשיץ יצחק, לנדון בנציון הלמן, מיל ליפמן, מנביץ תנחים, נוביקוב זלמן, ניבק איזיק, נוטקובסקי ישראל, נמירובסקי ח., סגלוב שמואל, סוביל אברהם, סטולפר יצחק, ספיבק ליבוש, ספקטור יעקב, ספקטור צבי, סקלרסקי יעקב וחבריו, פונטש משה ופרץ, פוטקסקי אלטר והניך, פוטש ליפמן, פומרנץ חיים וחבריו, פומרנץ יהונתן פליק, פורמן א., פטשק טובל ויצחק, פינס מאיר איסר, פישמן אליעזר וחבריו, פישמן יצחק, פלדמן יצחק, קוסוצקי יצחק, קופרוב יהושע ושלמה, קלצקו יוסף, קנטר הלל, קצבמן ישראל, קריזר ברוך, קריינין שמואל, רבינוביץ אלעזר, ריב אפרים, שור יעקב, שטוטמן אברהם מיכל, שליפר משה, שיפמנוביץ יהודה, שפט נחום, שפירה יוסף, שצטינסקי יצחק.

המו"ל: הוצאת „תושיה" בורשה.
העורכים: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון.
כתבת ה„עולם הקטן":
КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „ТУШІЯ", ВАРШАВА.
Verlag „TUSCHIJAH", Warschau

ביבליותיקה לבני הנעורים (הוצאת „תושיה“):

I לילדים:

1) קובץ שיחות קטן (שיחה) מאת ר. נוסטפסון, תר' נ. פינס. 2) ידידי המלך עמינדב (שיחה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 3) הרועה ובת המלך (אגדה) —הנ"ל, תר' י. ב. לבנר. 4) א] המלך אשר שנתו נגזלה, ב] פרחי ששון (אגדות) —הנ"ל, תר' הנ"ל. 5) ארבעים שודדים (אגדה ערבית) —תר' מ. סילמן. 6) שלשה אחים (שיחה) —ר. גוסטפסון, תר' נ. פינס. 7) רחוב הזהב (אגדה עברית) —ל. ויזל, תר' י. ב. לבנר. 10—8) א] עשר ואשר, ב] גדול העליליה (אגדות ערביות) —תר' הנ"ל. 11, 12) א] גמול ישרים או רחוב מיזל, ב] הרמב"ם והעלם האלם (אגדות עבריות) — ל. ויזל, תר' הנ"ל. 13) החבצלות (ספור) —רוטשיץ, תר' נ. פינס. 14) הכליף־החסידה (אגדה) — הויף. תר' י. ב. לבנר. 15) א] פרעה מלך מצרים (ספור הסטורי) — ד'ספירל, ב] בלב־ים (אגדה מדרשית) —תר' הנ"ל, 16) איש בלי לב (אגדה אנגלית) —תר' א. ליבושיצקי. 17) הדיג והדגה (אגדה בחרוזים) — א. ס. פושקין, תר' הנ"ל. 18) ל"ג בעומר (ספור) — ש. דינר. 19) הכלה האמתית (אגדה) — האחים גרים, תר' ש. ברמן. 20) יוחנן הנאמן (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 21, 22) א] תרח אוהב הכסף ספור התולים), ב] עשיר אמלל (אגדה) —תר' מ. סילמן. 23) המלך שלמה ומשחקי השח־מט (אגדה מזרחית) — תר' א. ב. 24) לב אבן (אגדה עברית) —ל. פיליפזון, תר' פ. קפלן. 25) אח ואחות (ספור) —תר' הנ"ל. 26) גלית הנדיב (ספור) —תר' א. ליבושיצקי. 27) לבנת שלג (אגדה) — האחים גרים, תר' ש. ברמן. 28) השד ושלש שערות הזהב (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 29) א] בית היער, ב] הנחש הלבן (אגדות) —הנ"ל, תר' הנ"ל. 30) א] הברקת, ב] אשר ועני (ספורים) —י. ב. לבנר. 54—31) כל אגדות ישראל (חלק א', 24 חוברות) — הנ"ל. 55) ילד מצל (שיחה) —א. ברוס. לובסקי. 58—56) משלי ילדים (3 חוברות) — שלמון. 59,60) מעשה בנבוכדנצר שנהפך לדב (ספור) — י. צ. לוין. 75—61) למען אחי הקטנים (שירים מקוריים ומתרגמים, 15 חוברות) — א. ליבושיצקי. 78 — 76) מיגון לשמחה (ספור) —כ. שמירט, תר' י. ב. לבנר. 79) ימים מקדם (ספור) — מ. הורליק. 80) ילדים עובדים (ג' ספורים: 1] יעקב, 2] יכימה, 3] רחבות) —י. גרזובסקי. 90 —81) שיחות ילדים (10 חוברות) — י. שטינברג. 93—91) למך ולמך (ספור־אגדה) —י. צ. לוין. 95—94) נח בתבה (ספור־אגדה) — הנ"ל, 97—96) העצמות היבשות (ספור־אגדה) — הנ"ל. 99—98) הפחה הרועה (אגדת בני קדם) — תר' ב. רובינזק. 100) מעשה בבן מלך (אגדה)—הנ"ל. 101) א] החסידה, ב] החידה (אגדות)—האחים גרים, תר' ש. ברמן. 102) א] יקטן הנבון, ב] זלפה החכמה, ג] המסחר הטוב (אגדות)—הנ"ל, תר' הנ"ל. 103) א] מלך הר הזהב, ב] שלומית ושלמה (אגדות)—הנ"ל—הנ"ל. 104) א] ארון הזכוכית, ב] החתן השודד (אגדות)—הנ"ל, תר' הנ"ל. 105) עפר האילים (אגדה) —הנ"ל, תר' הנ"ל. 106) בת יחידה (ספור)—תר' א. ליבושיצקי. 107) המזמרת הקטנה (ספור)—תר' הנ"ל. 108) א] המשורר העני, ב] דבורה הזקנה (ספורים)—תר' הנ"ל. 109) מעשה בשלטן אחד (אגדה ערבית) —תר' הנ"ל. 110 א] המלאך הגואל, ב] הכוכבים שאבדו (פנטסיות)—הר' הנ"ל. 155—111) כל אגדות ישראל (חלק ב', 45 חוב')—י. ב. לבנר. 156) צפור־הזהב (אגדה)—האחים גרים, תר' ש. ברמן. 157) ההיט אמיץ הלב (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 158) רמוצה (אגדה)— הנ"ל, תר' הנ"ל. 159) א] כפה אדומה, ב] הקציעה (אגדות)—הנ"ל, תר' הנ"ל. 160) רעת האווזים (אגדה) — הנ"ל, תר' הנ"ל. 163—161) בני המלך והלביא (אגדה מזרחית, ג' חוב') — תר' ח. ה. רוזנשטיין. 164) דבורה (אגדה) — תר' פ. קפלן. 165) אי־הסוף (אגדה)—תר' א. רוזט. 166) חכמה נפלאה (ספור)—תר' חיים רבינוביץ. 167,168) א] רבי אליעזר בן הורקנוס (תולדה)—י. מיוחס, ב] מעשה באיש מופת (ספור) — ק. ל. סילמן. 169, 170) שולמית (אגדה, מימי שלמה מלך ישראל)—י. שטינברג. 171) א] גבה מעל גבה (משל), ב] המנדרין והבגדיחן (בדיחה)—תר' י. ב. לבנר.

מחיר כל נומר 4 ק'. פאר' לכל חוברת או לשלש ביחד 2 ק'; כל 5 נומרים בכרך קטן אחד מכ' בבד אָדום מחירו 25 ק'. פאר' 4 ק'; כל 10 נומרים בכרך אחד מכ' 50 ק'. פאר' 6 ק'; כל 15 נומרים בכרך אחד מכורך הדר בבד 75 ק'. פאר' 10 ק'.

מחיר כל אגדות ישראל מאת י. ב. לבנר (באשר מטעה"מ) (פורמט קטן) ח"א מכ' הדר 1.15 ר'. פאר' 14 קאפ; ח"ב בשני כרכים מכ' הדר כ"א 1.05 ר'. פארטא לכ"א 14 קאפ'.

מחיר ילקוט ספורים (י"ד ספורים) מאת י. ב. לבנר (מאושר מטעה"מ) 56 ק', מכ' הדר 70 ק'. פאר' 10 ק'.

II לנערים:

1] א—ב) מלחמת אחים (ספור ע"פ ו. הונא). י. ב. לבנר.
2) ג) אגריפס הראשון (ציור הסטורי). א. ז. רבינוביץ.
3] ד—ה) השבוי בקוקז (ספור, טולסטוי) תר' הנ"ל.
4] ו—י) המוהיקני האחרון (ספור ע"פ קופר). י. ב. לבנר.
5] יא—יג) אי בורניא (ספור מסע ע"פ מיין־ריד). א. ז. רבינוביץ.
6] יד) בני משה (אגדה). ל. מקלר.
7] טו) הנדחים בירכתי צפון (ספור־מסע). תר' מ. ס. איזנשטדט.
8] טז—כ) מגבורי האומה (תולדות ישראל ע"י ביוגרפיות) 5 חוברות: 1) עזרא ונחמיה; 2) שמעון הצדיק וחוניו בנו; 3) יהודה המכבי; 4) שמעון בן שטח ושלומית אחותו; 5) הלל הבבלי (הזקן). ש. ברמן.
9] כא—כה) בן המלך והעני (ספור ע"פ מרק טוען). 5 חוברות. י. גרזובסקי.
10) כו—כט) האח העור (ספור ע"פ גרן). 4 חוברות. י. ב. לבנר.
11] ל) הצעד הראשון (ספור). תר' פ. קפלן.
12] לא—לה) מחיי הטבע (ספורים מחיי החיות, פ. ברנדל) 5 חוברות. תר' י. גרזובסקי.
13] לו—נ) מגבורי האומה (כנ"ל) 15 חוברות: 6) רבן גמליאל הזקן; 7) אלעזר בן חנניה הכהן ויוחנן בן לוי מגוש חלב; 8) רבי יוחנן בן זכאי 9) רבן גמליאל דיבנה; 10) רבי יהושע בן חנניה; 11) רבי טרפון; 12) רבי ישמעאל בן אלישע; 13) רבי עקיבה בן יוסף; 14) שמעון בר־כוכבא; 15) רבי מאיר; 16) רבן שמעון בן גמליאל; 17) רבי שמעון בן יוחאי; 18) רבי יוסי בן חלפתא; 19) רבי יהודה הנשיא, חוברת א'; 20) רבי יהודה הנשיא, חוברת ד'. ש. ברמן.
14] נא—נב) הנודד הקטן (ספור, ד. אמיציס). 2 הוב'. תר' א. ליבושיצקי.
15] נג—נד) ברונא הנודד (ספור). תר' א. הייבשוביץ.
16] נה) שני המלכים (ספור). תר' ב. רובינזק.
17] נו) נחל דמעה (אגדה קוקזית). תר' הנ"ל.
18] נז—נח) יונת המלכה (אגדה). תר' מ רוריוב.
19] נט—ס) חכמת העמים (מספורי לבולי). תר' י. גרזובסקי.
20] סא—ע) מגבורי האומה (כנ"ל) 10 חוברות: 1) רבי חנינא בן חמא; 2) רב (אבא אריכא); 3) הנ"ל; 4) שמואל (ירחינאי); 5) רבי יוחנן בן נפחא; 6) הנ"ל; 7) רבי שמעון בן לקיש (ריש לקיש); 8) רב הונא ורב יהודה; 9) רבי אבוהו; 10) רבה ורב יוסף. שלמה ברמן.
21] עא—עג) 1) אהבת אם (ספור), 2) יחזקאל (ספור). י. שטינברג.
22] עד) 1) שכולה, 2) כתב הזבובים, 3) האח והאחות, 4) החסיד והחסידה (מעשיות). הנ"ל.
23] עה) 1) שרח בת אשר, 2) צפורה (אגדות). י. שטינברג.
24] עו) 1) חץ תשועה, 2) מלת פלאים (אגדות). הנ"ל.
25] עז) 1) תמרים של חמשה עשר, 2) גזר הדין (אגדות). הנ"ל.
26] עח, עט) 1) צחוק שפתים (ספור), 2) האיסף (ספור). י. ב. לבנר.
27] פ) במקום דרשה (מחזה לילדים). י. ח. טביוב.
28] פא) נשף פורים (מחזה לילדים במערכה אחת). מ. מונסביץ.
29] פב) החמסן הקטן (חזיון בעלילה אחת וחמשה מחזות). מ. הורליק.
30] פג—פד) מוסר נער רע (חזיון בשמונה עשר מחזות). תר' הנ"ל.
31] פה) העניים (חזיון בעלילה אחת וחמשה מחזות). תר' י. מ. זלקינד.
32] פו—צ) מחיי הטבע (ספורים מחיי החיות, פ. ברנדל). תר' י. גרזובסקי.
33] צא) מחיי הילדים בארץ ישראל (ספורים). חמדה בן־יהודה.

מחיר כל נומר 6 ק'. פאר' לאחד או לשנים 2 ק'; כל 5 נומרים מכ' בכריכה יפה 40 ק'. פאר' 6; כל 10 נומרים מכ' הדר 80 ק'. פאר' 10 ק'.

Издательство „ТУШIЯ“, Варшава. — Verlag „TUSCHIJAH“, Warschau.

Herausgeber u. Eigenthümer: Verlag „Tuschijah“. Verantwortlicher Redacteur S. M. Laser. Druck von Josef Fischer in Krakau.